

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Mateřská škola

Rolavská 234/234, 362 25 Nová Role

Identifikátor zařízení: 600 067 165

Zřizovatel: Město Nová Role, Chodovská 236/236, 362 25 Nová Role

Školský úřad Karlovy Vary, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary

Termín konání orientační inspekce: 13. – 15. března 2000

Čj.	052 62/00–1147
Signatura	oe2at109

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Pětiletá mateřská škola s celodenním provozem zajišťuje péči o děti ve věku od tří do šesti let (výjimečně i děti mladší) a o děti s odloženým začátkem povinné školní docházky.

Hospitace proběhly ve čtyřech třídách, sledovány byly spontánní činnosti a volné hry, ranní cvičení, rozvíjení poznání, jazyková a literární výchova, režimové momenty a také činnost zájmových kroužků (hudební, výtvarný a dramatický).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Spontánní a řízené činnosti

Při plánování vzdělávací činnosti učitelky vycházejí především z Programu výchovné práce pro mateřské školy rozpracovaného do měsíčních časově tematických plánů, úkolů vytýčených v koncepci rozvoje mateřské školy a hlavních úkolů ročního plánu činnosti. Jako podpůrný materiál využívají velkého množství současné odborné literatury a metodických listů. Respektují při tom možnosti a zájem dětí. Obsah výchovně vzdělávacího působení je stanoven jasně a přehledně, zohledňuje specifické podmínky zařízení (složení dětí ve třídách, materiální a personální podmínky, prostředí mateřské školy ap.). Do plánu jsou rovnoměrně zahrnuty všechny výchovné složky. Náročnost cílových úkolů je odstupňována s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti dětí. Zvolené náměty jsou dětem blízké, obsah sledovaných činností odpovídá úrovni jejich rozvoje.

Vzdělávací činnost mateřské školy zajišťuje osm učitelek včetně ředitelky, všechny splňují předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jedna z nich si v současné době rozšiřuje vzdělání na pedagogické fakultě. Jejich zájem o sebevzdělávání (zejména v oblasti estetické výchovy) je pro práci s dětmi přínosný. Za zmínku stojí každoroční účast učitelek na „Letní škole hudební výchovy“ pořádané Českou hudební společností Praha, absolvování odborných seminářů (logopedická prevence, tvořivá dramatika, jóga, psychorelaxační metody, náprava grafomotorických obtíží u dětí předškolního věku, metoda dobrého startu, psychopatické jevy v předškolním věku atd.). V exponovaných hodinách je při některých činnostech využita možnost souběžného působení učitelek (např. při pobytu venku, organizaci oběda, vedení hudebního kroužku).

Prostorové podmínky typizovaného zařízení odpovídají potřebám provozu. Každá třída má svoji šatnu, kabinet a sociální zařízení. Vybavení starším nábytkem je funkční. Ve sledovaných třídách byly zřízeny různé stálé i variabilní hrací koutky, vytvořen je dostatečný prostor i pro pohybové aktivity. Děti mají k dispozici řadu rozmanitých hraček, pomůcek a dětských knih, které jsou uloženy přehledně většinou v dosahu dětí. Řadu originálních pomůcek a doplňků ke hrám i řízeným činnostem si učitelky (mnohdy i s pomocí provozních zaměstnanců) vyrábějí svépomocí. Didaktické pomůcky a audiovizuální technika je zastoupena v dostatečném množství. Příkladnou úroveň mají pomůcky pro hudební, dramatickou, výtvarnou a tělesnou výchovu. Horší situace je s obnovou oprýskaných nátěrů v šatně a jedné třídě, výměnou kobereců a lina, opravou přístupových cest na zahradě. Z hlediska bezpečnosti a zabezpečení materiálu je též nevyhovující zahradní kabinet. Zlepšování materiálních podmínek věnuje ředitelka trvalou pozornost. Limitována je však finančními možnostmi zřizovatele.

Režim dne rámcově vymezuje dobu pro spontánní a programově řízené činnosti a je uzpůsoben podmínkám jednotlivých tříd vzhledem k věku dětí. Odpovídá spíše tradičnímu pojetí střídání spontánních a řízených aktivit s převahou organizovaných přechodů mezi jednotlivými

činnostmi. Přednost byla dána společnému zaměstnávání před skupinovými činnostmi. Pitný režim je realizován, v některých třídách v době inspekce byly děti poměrně málo vybízeny k pití. Při stolování jsou respektovány stravovací zvláštnosti dětí (dieta), ne vždy je však dodržován tříhodinový interval mezi jídly. Do režimu dne je pravidelně zařazován pobyt venku, jeho délka je závislá na počasí. V průběhu dne je využívána čistička vzduchu. Délka odpoledního odpočinku zohledňuje potřeby dětí, pro nespavé děti je zajištěn náhradní program.

Počty dětí ve třídách odpovídají pedagogickým, hygienickým i organizačním podmínkám. Ve všech prostorách je čisto, teplo a dostatek světla. Příjemnou atmosféru mateřské školy dotváří vkusná výzdoba, která je pravidelně obměňována. Celkový dojem negativně ovlivňuje oprýskaná malba.

Organizace dne, rytmus střídání spontánních a řízených aktivit, volba námětů ke hrám a pohybovým aktivitám vytvářely přirozenou nabídku příležitostí ke hrám i k záměrnému učení. Spontánní činnosti byly realizovány formou volných her a pohybových aktivit. Děti si je volily podle vlastního zájmu a přání, samy si určovaly obsah a způsob provádění. Učitelky je vedly k samostatnosti při výběru i ukládání hraček, pomáhaly zejména nesmělým a nerozhodným. Dle potřeby do her vstupovaly, pomáhaly dětem plnit role ve hře a obohacovaly je o nové náměty. Doba volných her byla využita také k plánovaným individuálním činnostem a rozhovorům, v hojné míře byly využívány různé dětské publikace. Děti si při hrách rozvíjely rozumové, pracovní, estetické a pohybové dovednosti, procvičovaly a upevňovaly si formy chování v různých situacích, učily se spolupracovat. Volné hře je vymezen spíše kratší časový úsek. Děti, které přicházejí do zařízení později, mají menší prostor pro rozvinutí hry a tím i pro uplatnění vlastních nápadů.

Aktivity přímo řízené učitelkami byly dětem nabízeny jednak v průběhu ranních her, dále probíhaly formou ranního cvičení a předškolního zaměstnání organizovaného po dopolední svačině. Skladba cvičení odpovídala požadavkům tělesné výchovy, při procvičování zdravotních cviků bylo dbáno na jejich správné provádění. V průběhu předškolního vzdělávání převažoval frontální způsob vedení dětí nad skupinovými činnostmi. Forma i způsob provedení vycházely z konkrétního úkolu a obsahového zaměření s využitím tematického celku. Učitelky vhodně zařazovaly různé (často netradiční) pomůcky, diferencovaly nároky na děti podle věku, navazovaly na jejich předchozí znalosti, respektovaly jejich věkové a individuální zvláštnosti. Nové zkušenosti a poznatky děti získávaly především prostřednictvím her, zacházením s předměty a praktickou činností. Při řízených činnostech promyšleně prolínaly úkoly z různých výchovných složek. Zvolené metody a formy práce odpovídaly stanoveným úkolům. Děti si formou her procvičovaly a upevňovaly poznatky, zvykaly si soustředit se na pokyny učitelek a podle těchto pokynů pracovat. Některé řízené činnosti byly dlouhé, a z toho důvodu nepřiměřeně náročné na soustředění. Děti mají bohatý repertoár písní, hudebních i pohybových her, jejich výtvarné práce jsou zdařilé, učitelky je seznamují s různými technikami. Rozvoj fantazie a tvořivosti se mimo jiné výrazně projevil při dramatické výchově. Výrazným pozitivem je také výchova vztahu ke knize, starší děti mají o nich, jejich autorech i ilustrátorech velmi dobré znalosti.

Při sebeobslužných činnostech (převlékání a osobní hygieně) byly děti vedeny k samostatnosti. Částečně se podílely na přípravě a organizaci stolování, v jedné třídě se již samy obsluhovaly. Návyky společenského chování odpovídají věku dětí. Přejechy mezi činnostmi byly většinou plynulé, v některých případech se jim musely zbytečně podřizovat všechny děti najednou.

Učitelky připravovaly dětem podnětné prostředí, které je motivovalo k různým aktivitám. Vhodně zvoleným námětem a přiměřenými pomůckami se jim dařilo upoutat jejich pozornost a zájem. Nápaditá motivace hudebním doprovodem a zpěvem učitelek, maňáskem, obrázky i slovem vzbudila vždy zájem dětí o předkládané činnosti. Jejich sebedůvěru učitelky posilovaly

pozitivním hodnocením, pochvalou a povzbuzováním. Děti byly taktně zapojovány do elementárního hodnocení různých situací.

Učitelky vedou stručné záznamy o dětech a v případě obtížné adaptace analyzují projevy chování. Pro děti s odloženou školní docházkou vypracovaly individuální plány rozvoje.

Interakce a komunikace učitelek k dětem byla ve všech sledovaných činnostech vstřícná. Nižší počty přítomných dětí a podnětné prostředí vytvářely velmi dobré podmínky pro rozvoj kladných sociálních vztahů a komunikativních dovedností. Učitelky taktně a citlivě reagovaly na spontánní projevy dětí, vedly je k dodržování dohodnutých pravidel. Děti se často setkávaly s kladným hodnocením, oporou a pomocí učitelek.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava na vzdělávací činnost jsou promyšlené a systematické. Vycházejí z místních podmínek, schopností učitelek a zohledňují potřeby a zájmy dětí. Proto jsou hodnoceny jako nadprůměrné. Personální a materiální podmínky vytvářejí optimální předpoklady pro práci s dětmi, celkově jsou hodnoceny jako velmi dobré. Negativní vliv na psychohygienické podmínky má vyšší podíl organizovaných a řízených činností (s upřednostňováním frontálního způsobu vedení dětí) na úkor spontánních aktivit. Jsou proto hodnoceny jako dobré. Zvolené metody a formy práce odpovídaly věkovým a individuálním zvláštnostem dětí a jsou na velmi dobré úrovni. Motivace a hodnocení podporovaly aktivitu dětí a pozitivně ovlivnily výchovně vzdělávací působení, jsou hodnoceny jako příkladné. Vstřícná interakce a komunikace jsou na velmi dobré úrovni.

Vzdělávací činnost mateřské školy je vzhledem k převažujícím pozitivům celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy v minulém školním roce zpracovala dlouhodobou koncepci, která je zaměřena na oblast výchovně vzdělávací a materiální podmínky. Její základní orientací je vytvářet podnětné prostředí pro rozvíjení dětské osobnosti a vytváření funkčních mezilidských vztahů. Dlouhodobým záměrem je rozvíjení estetické a dramatické výchovy ve spojení s péčí o mluvní projev dětí.

Plán školy pro letošní školní rok vychází z podrobné analýzy uplynulého období a kromě dlouhodobých záměrů zahrnuje ekologickou a tělesnou výchovu, program protidrogové prevence a náměty k „Mezinárodnímu roku seniorů“. Je v něm zahrnuta také práce s talentovanými dětmi (kroužek pracovní výtvarný, pěvecký, tělovýchovný a dramatický) a s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami (logopedická prevence a péče o děti, které mají odloženou školní docházku). Kromě úkolů předškolního vzdělávání jsou obsahem tohoto dokumentu konkrétní cíle pro oblast řízení, materiálního zabezpečení, dalšího vzdělávání učitelek, spolupráce s rodiči a dalšími institucemi a výčet akcí pro děti a rodiče.

Při plánování vychází ředitelka z místních podmínek, potřeb dětí a z odborných schopností pedagogického sboru. Úkoly pro výchovně vzdělávací oblast jsou sice z hlediska krátkodobější perspektivy obsáhlé, ale jsou věcné a reálné.

Plánované cíle pro rozvoj mateřské školy odpovídají místním podmínkám a možnostem. Plánování je cílevědomé a funkční, má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Organizování chodu školy vychází z daných podmínek a personální obsazení. Pravidla provozu zařízení jsou vymezena vnitřním a organizačním řádem. Ředitelka stanovila kompetence a povinnosti všech pracovníků. Organizační řád je funkční, postihuje práva a povinnosti zaměstnanců. Některá ustanovení vnitřního řádu (např. povinnost rodičů odpracovat brigádu, vyřazení dítěte z důvodu neplacení školného a stravného) nejsou vhodná.

Vnitřní informační systém je funkční. Důležité a aktuální informace jsou vyvěšeny na informační tabuli pro zaměstnance. Plánovaně se konají pedagogické rady a provozní porady, pořizované zápisy mají vypovídací hodnotu.

Důvěrné informace o dětech i zaměstnancích jsou zabezpečeny před zneužitím.

K informovanosti rodičů jsou využívány nástěnky, každodenní osobní kontakt a třídní schůzky. Pro děti i rodiče škola organizuje řadu zajímavých akcí (školní slavnosti, účast na různých soutěžích, divadelní představení, saunování a plavání, výlety do hor a ozdravné pobyty v přírodě ap.). Výsledky činnosti již z výše zmiňovaných kroužků prezentuje na veřejnosti.

Kromě těchto běžných nástrojů rozvíjí mateřská škola další formy spolupráce (se základní uměleckou a základní školou, městskou knihovnou, městským úřadem, domem s pečovatelskou službou atd.). Při péči o děti s odloženou školní docházkou a logopedické prevenci se dobře rozvíjí spolupráce se speciálně pedagogickým centrem.

Kontrolovaná povinná dokumentace k evidenci dětí je vedena podle § 45b odst. 1 pís. a) zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, na předepsaných tiskopisech.

Organizování chodu školy má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ve vedení a motivování pracovníků má ředitelka vytvořen systém. Pružně reaguje na nové podněty a snaží se je realizovat v praxi. Cílevědomě vytváří podmínky pro odborný růst učitelek a jejich schopnosti využívá v maximální míře. Sama se systematicky sebevzdělává a je vždy ochotna metodicky pomoci učitelkám. Pro zkvalitňování úrovně vzdělávací činnosti motivuje i správní zaměstnance.

Pro hodnocení pracovníků ředitelka zpracovala diferencovaná kritéria, kterých využívá k motivaci a oceňování kvality práce.

Systém vedení a motivování pracovníků je příkladný.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti je funkční, kontrola je zaměřena na všechny oblasti chodu školy. Dodržování pracovních povinností je sledováno v každodenním osobním kontaktu. Hospitační činnost poskytuje dostatek informací o úrovni vzdělávací činnosti, závěry z nich přispívají k odstraňování zjištěných nedostatků, prováděny jsou následné kontroly. Předmětem pedagogických rad je také pravidelné hodnocení práce učitelek, z nichž vyplývají závěry pro další práci.

Kontrolní mechanismy jsou účinné, poskytují ředitelce dostatek potřebných informací pro usměrňování chodu zařízení. Jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka má jasnou představu o dalším rozvoji mateřské školy. Pružně reaguje na nové trendy v oblasti předškolního vzdělávání i řízení a pružně je realizuje v praxi. Plánování a organizování chodu zařízení je funkční, informační systém je přehledný. Motivování pracovníků a kontrolní mechanismy jsou účinné. Řízení školy je celkově hodnoceno jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 15. dubna 1996 pod č. j. 190/96/41-00,
- podkladová inspekční dokumentace,
- povinná dokumentace k evidenci dětí podle § 45b odst. 1 pís. a) zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů – evidenční listy, přehledy výchovné práce, přehledy docházky,
- výjimka z počtu zapsaných dětí ze dne 27. září 1999, č. j. 413/99,
- výkaz o mateřské škole pro školní rok 1999/2000,
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999,
- koncepce školy,
- analýza výchovně vzdělávací práce za školní rok 1998/1999,
- roční plán pro školní rok 1999/2000,
- plány výchovné práce pro školní rok 1999/2000,
- plány osobnostního rozvoje u dětí s odkladem školní docházky pro školní rok 1999/2000,
- záznamy o dětech,
- vnitřní a organizační řád, režim dne,
- plán kontrolní a řídicí činnosti,
- zápisy z pedagogických rad a provozních porad,
- záznamy z kontrolní a hospitační činnosti,
- pracovní náplně a pracovní povinnosti zaměstnanců,
- rozpis pracovní doby zaměstnanců,
- kritéria pro hodnocení pracovníků.

ZÁVĚR

Posouzením sledované oblasti činnosti školy byla vymezena

pozitiva:

- kvalitní plánování a systematická příprava na práci s dětmi,
- sebevzdělávání učitelek,
- účelné využívání pomůcek při práci s dětmi,
- nabídka nadstandardních aktivit (činnost kroužků, akce školy),

- vedení a motivování pracovníků,

negativa:

- převaha frontálního způsobu vedení dětí a organizovaných přechodů mezi činnostmi.

Vzdělávací činnost mateřské školy zajišťuje optimální podmínky pro osobnostní rozvoj dětí a vytváří příznivé zázemí pro přípravu na jejich budoucí vzdělávání. Nemalou měrou k tomu přispívá kvalitní plánování, personální obsazení se soustavným sebevzděláváním a materiální vybavení s využitím řady netradičních pomůcek. Rezervy zůstávají v dodržování psychohygienických zásad ve vztahu tradičního střídání činností v režimu dne. Používané metody a formy práce jsou efektivní. Spolu se zajímavou motivací, vstřícným vztahem učitelek k dětem a pozitivním hodnocením je vzdělávací činnost mateřské školy hodnocena jako velmi dobrá.

Úspěšnost pedagogického procesu je výrazně ovlivněna koncepčním řízením ředitelky, jež má jasnou představu o dalším rozvoji zařízení. K tomu využívá odborných dovedností nejen svých, ale všech zaměstnanců, úspěšně je dovede motivovat pro realizaci nových trendů v předškolní výchově. Přiměřeně využívá kontrolní mechanismy a pružně reaguje na potřeby chodu zařízení. Řízení školy je na velmi dobré úrovni.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou efektivně a přednostně využívány ve prospěch kvality vzdělávacího procesu.

Celkově je činnost mateřské školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Nováková	Alena Nováková, v. r.
Členka týmu	Mgr. Marie Vrátníková	Marie Vrátníková, v. r.

V Karlových Varech dne 24. března 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. března 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Bohumila Matuščáková	Bohumila Matuščáková, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	14. dubna 2000	90/00
Zřizovatel	14. dubna 2000	91/00

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány